

wij.

**laura
van
dolron**

ISVW UITGEVERS

**Ik ga proberen te zeggen wie wij zijn.
En dan bedoel ik niet wij, ik, de schrijver,
& jij, de lezer. Maar het grote wij, dat
reikt tot ver voorbij de muren van het
huis, de trein, of het vliegtuig waarin je
dit boek leest.**

Over die wij wil ik voor iedereen geldende herkenbare dingen zeggen.

En dat is niet zo slim.

Want bij alles wat ik zeg over wie wij zijn, is er iemand die denkt: zo ben ik helemaal niet. En nu ik dit opschrijf, weet ik dat er iemand is die dit leest en denkt: ik denk nooit: zo ben ik helemaal niet.

En dat zegt veel over wie wij zijn. Wij houden er niet van als iemand zegt wie wij zijn.

Maar weet dat je als je af en toe denkt terwijl je dit leest: 'Ik hoor niet er niet bij, dit geldt niet voor mij', je er dan juist bijhoort omdat iedereen die dit leest dat af en toe denkt, omdat iedereen denkt bijzonder te zijn op ongeveer precies dezelfde manier als jij.

Wij zeggen liever geen wij.
Ik ook niet. Ik... Ik zeg ook liever ik. Ik.

Maar nu zal ik wij zeggen. Omdat het leven de afgelopen tijd een aantal keer aan me vroeg wie wij zijn, en ik geen antwoord kon geven.

Als er een terroristische aanslag werd gepleegd, dan stond er drie dagen later in de krant: *'Onze waarden worden aangevallen. Onze identiteit wordt bedreigd.'*

Ik ben dan altijd treurig over de aanslagen en de slachtoffers, maar ook een beetje blij omdat ik denk:

Jippie, we hebben dus waarden en een identiteit, dat had ik helemaal niet door!

Maar daarna vraag ik mezelf af: wat zijn die waarden en wat is die identiteit? Daar zou ik dan geen antwoord op kunnen geven, al zou iemand een pistool op mijn hoofd zetten.

In mijn verbeelding kloppen aan de ene kant terroristen op onze deur, die ons confronteren met die *wij*-vraag... Of nee, die kloppen niet. Die blazen de deur gewoon op.

Aan de andere kant kloppen er ook mensen aan. Die kloppen wel. Ze kloppen misschien dwingend, maar ze kloppen.

Dat zijn de vluchtelingen. En die confronteren ons ook met de vraag wie wij zijn. Want als we ze binnenlaten, dan moeten ze integreren. Maar waarin, vraag ik me vaak af.

Het lijkt me moeilijk om je aan te passen in een land waarin iedereen een hekel heeft aan zichzelf en aan dat land, want als je je daaraan aanpast, dan heb je ook een hekel aan dat land, maar dat mag niet.

Waarom moeten ze zich aanpassen? Aan het gebruiken van vreselijke woorden zoals 'app'. Het schijnt dat er mensen zijn die dat woord kunnen zeggen zonder een kokhalsneiging te hoeven onderdrukken. Dat vind ik heel knap. Misschien moeten ze dat dan ook leren. Of het zeggen van nog ergere woorden zoals 'whatsapp'. Een taalgrap, door iemand op een marketingkantoor bedacht, die zei: 'Wacht eens even, what's up... *Whatsapp*, hahaha!'

Nee, het is niet grappig, maar jij zegt het elke keer als je het noemt. Een grap zonder punchline. Misschien is dat waar we voor staan. Of voor het met emotionloze gezichten sturen van emoticons in de hoop *iets* te voelen. Of dansende drolletjes, het schijnt dat volwassen mensen dat soms doen. Misschien is dat wie wij zijn, of misschien moeten ze zich aanpassen aan mensen die geen 'Welkom' zeggen als andere mensen om hulp komen vragen. Misschien is dat waar wij voor staan.

Ik denk dat je, als je wilt dat mensen integreren, een enthousiasmerend verhaal zult moeten hebben.

Dus dat ga ik zoeken.

Ik ken in elk geval één iemand die wil integreren, zij is echt heel enthousiast over alles wat wij doen. Dat is mijn dochter van een jaar en negen maanden. Zij wil zo graag meedoen!

Ik heb een la met pannen in de keuken. Laatst deed ik die open, had zij haar speelgoedpannetje erbij gezet. Topintegratie.

Ik kamde gisteren mijn haar, vijf minuten laten kamde zij haar wang met de achterkant van de borstel, terwijl ze me stak aankeek en haar blik leek te zeggen: 'Dit doen wij, dat weet ik heus wel.' Ze deed het met zo'n autoriteit dat ik dacht: wat jij doet is gewoon beter!

En soms doe ik iets voor haar neus waar ik me voor schaam. Ik had laatst geen schone sokken en toen heb ik

helemaal van de bodem van de volle wasmand twee vuile sokken van mijn geliefde gevist die zo vuil waren dat ze in een vorm stonden.

Een soort moderne beeldende kunst was het geworden. Een zwarte en een blauwe. En toen ik ze aanhad, rook ik ze tot boven. Verder had ik niets aan.

Mijn dochter keek naar mij in deze "outfit", voor zover je dat zo kunt noemen en zei: 'Moooooi.' Dat zegt ze wel vaker als ik iets aantrek, maar ik trapte er altijd in. Nu besepte ik dat zij veel slimmer is dan ik dacht. Zij heeft bedacht dat als iemand een nieuw kledingstuk aantrekt je sowieso 'Mooi' moet zeggen, altijd.

Dat is van een enthousiasme dat ik niet vaak terugzie bij ons en ook niet bij mezelf.

Ik wil haar met minstens de helft van haar enthousiasme een verhaal kunnen vertellen over wie wij zijn. Die wij waar zij zo graag onderdeel van is. Dus dat verhaal ga ik zoeken.